

Tranzakciós
Barométer
2022

EY

Building a better
working world

Az EY M&A Barométer összefoglalja és elemzi a saját gyűjtésből származó, valamint neves külső adatbázisokból összegyűjtött, nyilvánosan elérhető információkat.

Az M&A barométer a magánszektor tranzakcióit összesíti és vizsgálja, de nem tartalmazza az alábbi tranzakciókat:

- ▶ Többségi részvényes által megszerzett további kisebbségi érdekelttség;
- ▶ Ingatlan tranzakciók (kivéve, ha a tranzakció tárgya vagy a vevő ingatlanvállalat vagy ingatlanbefektetési alap);
- ▶ Tőkepiaci tranzakciók (kivéve, ha irányításbeli változást eredményezett);
- ▶ Licencvásárlások;
- ▶ Vegyes vállalati megállapodások;
- ▶ Zöldmezős beruházások;
- ▶ Nyilvános részvénykibocsátások (IPO);
- ▶ Privatizációk;
- ▶ Több országot érintő tranzakciók (ezen tranzakciók darabszámát tartalmazza, míg értékét nem tartalmazza az elemzés);
- ▶ Belső átszervezések.

Kulcsfontosságú megállapítások (2022)

M&A piac

137
tranzakció

5,88 mrd USD
a tranzakciós piac
becsült értéke

42,3%
belföldi tranzakció

A magyar M&A piac

A magyar M&A piac 2022-ben a tranzakciók számát tekintve kis mértékben, az értékét tekintve nagyobb mértékben növekedett, az ügyleteket pedig a 2021-es évhez hasonlóan a nemzetközi dominancia jellemezte.

137 tranzakciót zártak le és hoztak nyilvánosságra Magyarországon 2022-ben, amely a 2021. évi 132 tranzakcióhoz képest növekedést mutat. Az M&A piac becslült mérete nagy mértékben, 27%-kal növekedett. A tranzakciók számát tekintve a legvonzóbb célszektor 2022-ben a technológia volt, amelyet az ingatlan, az energia és a gyártó szektor követett.

A Magyarország felé irányuló tranzakciók aránya a 2021-es évhez hasonlóan 30% volt 2022-ben, míg ez az adat a külföldre irányuló tranzakciók esetében 2,6%-os csökkenést mutatott, így összesen a tranzakciók 27,7%-át tette ki. A belföldi tranzakciók a Magyarországon lebonyolított valamennyi ügylet 42,3%-át tették ki.

A nyilvánosságra hozott M&A tranzakciók száma 137-re emelkedett

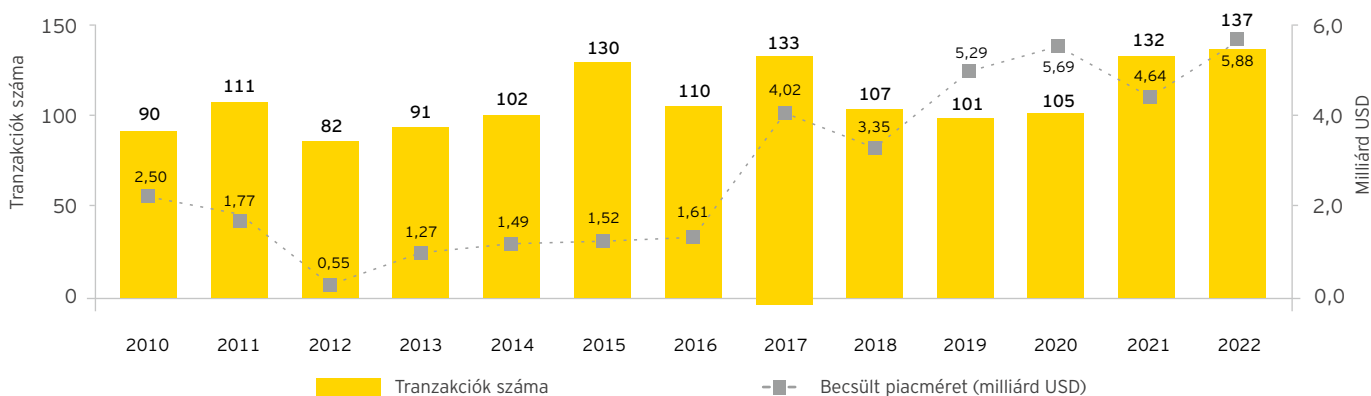
2022-ben 137 tranzakciót hoztak nyilvánosságra, amely 3,8%-os növekedést jelent a 2021-ben végrehajtott összesen 132 tranzakcióhoz képest. Ezzel az utóbbi bő 20 év egyik legaktívabb tranzakciós időszakát láthattuk.

A tranzakciós piac becslült értéke - 5,88 milliárd USD

A lezárt tranzakciók 32,9%-ának (45 tranzakció) esetében hozták nyilvánosságra a tranzakciók értékét, ami növekedést jelent a 2021-es 17%-os arányhoz képest. A nyilvánosságra hozott értékek alapján a magyar tranzakciós piac becslült értéke nagyságrendileg 5,88 milliárd USD. Ez nagyjából 34% növekedést jelent a 2021-es 4,64 milliárd USD-hez képest. A 100 millió USD alatti tranzakciók átlagos értéke 22 millió USD volt 2022-ben, amely 37%-os növekedés a 2021-es 16 millió USD értékhez képest.

A kockázati tőke és magántőkebefektetési cégek is aktívak voltak 2022-ben

A magyarországi kockázati tőke és magántőke befektetési tevékenység aktív volt 2022-ben, az év során összesen 37 tranzakció zárult le. A legaktívabb kockázati tőkealap kezelők között volt a Portfolion, 4 tranzakcióval, az Euroventures 3 tranzakcióval, valamint a Diófa Alapkezelő, a Day One Capital és az ARX Equity Partners egyenként 2 tranzakcióval. A kockázati tőke szegmens legnagyobb tranzakciójának értéke 94 millió USD volt, amelyet a csalásmegelőzést segítő szoftverfejlesztő cég a SEON kapott. Ebben a kategóriában egyes ügyleteket a tranzakció vagy a megszerzett részesedés kis mérete miatt nem vettünk figyelembe.

Helyi tranzakciók uralják a piacot - a stratégiai befektetők számottevő többségben a pénzügyi befektetőkkel szemben

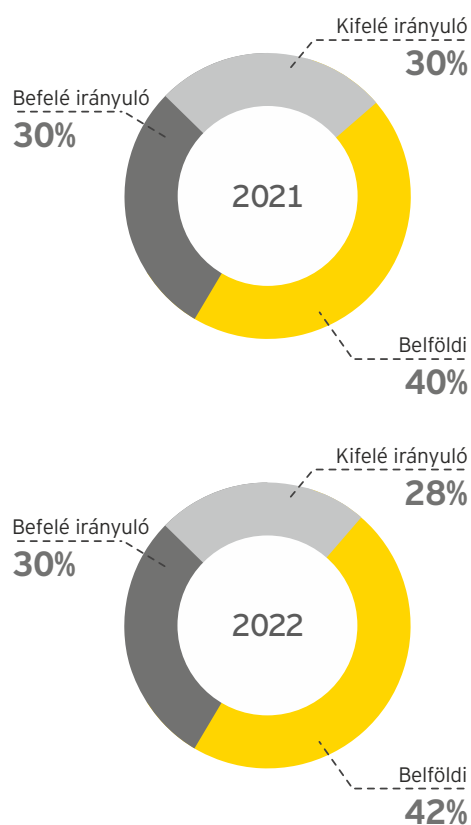
2021-hez hasonlóan, a magyar tranzakciós piacon 2022-ben is a hazai tranzakciók domináltak. A belföldi tranzakciók részaránya, amelyekben a célvállalat és a vevő is magyar társaság volt, 2022-ben 40%-ról 42%-ra növekedett. Mindeközben a kifelé irányuló tranzakciók, amelyek során magyar társaság vásárolt fel külföldi entitást, enyhén, 2 százalékponttal csökkent a 2022-es adatokhoz képest.

A kifelé irányuló tranzakciókban a célországok között leggyakrabban Lengyelország (6 tranzakcióval), Horvátország (4 tranzakcióval), Németország, Románia és Szlovénia (országanként 3 tranzakcióval), valamint számos egyéb, főként európai ország volt, amelyek a fennmaradó kifelé irányuló 16 ügyletet teszik ki.

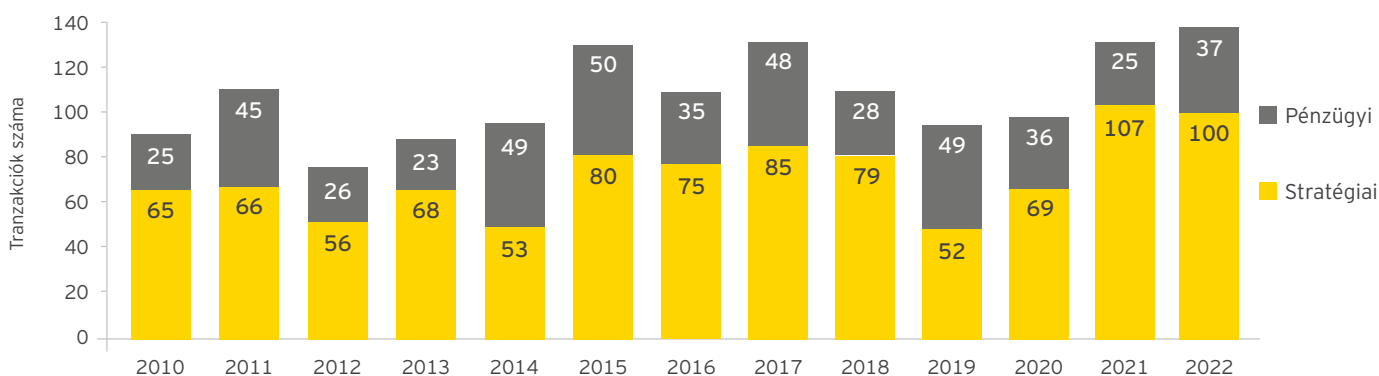
41 nyilvánosan közzétett befelé irányuló tranzakciót jegyeztek 2022-ben a 2021-es 40-hez képest. Ezek közé tartozik az USA (6 tranzakcióval), az Egyesült Királyság (5 tranzakcióval), Franciaország (4 tranzakcióval), valamint Csehország és Hollandia (3-3 tranzakcióval).

Az előző évvel összehangban 2022-ben is a stratégiai befektetők voltak túlnyomó többségben Magyarországon, arányuk 73% volt.

Tranzakciók száma

Befektetői típusok

Iparági kitekintés

Tranzakciók aránya iparáganként 2022-ben

Továbbra is az IT szektor a legaktívabb, amelyet az ingatlan, az energia és a gyártó szektor követ

Technológia

Az IT szektorban összesen 36 tranzakciót tettek közzé 2022-ben, ami 100%-os emelkedést jelent a 2021-es év azonos időszakának 18 tranzakciójához képest. Az IT szektor három további alszektorra bontható tovább, melyek az alábbiak:

- ▶ a technológia szektor 11 tranzakcióval;
- ▶ az IT startup szektor 13 tranzakcióval;
- ▶ és a software szektor 12 tranzakcióval.

A tranzakciók 39%-át külföldi befektetők hajtották végre, 53%-ot pedig stratégiai befektetők zártak. A tranzakciók között kimagaslóan a legnagyobb értékben a Digi Kft. felvásárlása volt a 4iG Nyrt. által, melynek értéke 650 millió USD volt. A többi IT szektorban végrehajtott tranzakció között továbbá kiemelkedő értékben szerepel az Institutional Venture Partners által vezetett befektetők csoportjának a budapesti központú SEON Technologiesba való befektetése 94 millió USD értékben.

Emellett több más számottevő tranzakciót is végrehajtottak úgy, mint az Autsoft megvásárlása a Zenitech, vagy éppen a WebEye felvásárlása a W.A.G payment solutions Plc. által.

A hazai kockázati tőke és magántőke befektetők, köztük a Portfolion (amely 5 tranzakcióban is részt vett) és az Euroventures a technológiai szektorban is jelen voltak.

Kiemelkedően aktív stratégiai befektetőnek bizonyult a Gloster Infokommunikációs Nyrt., mely három akvizícióban is részt vett, melyekben többségi részesedést szerzett 2022-ben.

Ingtalan szektor

Az ingatlan szektorban 15 tranzakciót zártak 2022-ben, ami 50%-kal meghaladja a 2021-es 10 tranzakciót, melyek esetében a teljes üzleti értéket többnyire nem hozták nyilvánosságra. A tranzakciók között szerepelnek olyan tranzakciók, mint az Indotek Zrt., amely 47%-os részesedést szerzett az Auchan Magyarország Kft-ben, vagy a Groupama Gan Reim SAS budapesti Freedom Palace megvásárlása.

4 kockázati tőke-üzletet hajtottak végre az ingatlan szektorban, ezek között van a Diófa Alapkezelő részesedés szerzése a Kopaszi Gát Kft-ben, vagy az Unione Investment Group befektetése a szombathelyi Family Center-be.

Energia szektor

2022-ben az energia szektorban 12 tranzakciót hajtottak végre, a nyilvánosságra hozott tranzakciók közül az átlagos tranzakcióérték pedig 35 millió USD volt. A tranzakciókat a stratégiai befektetők dominálták, csupán egy pénzügyi befektető által tranzakció ment végbe ebben a szektorban 2022-ben, a Tetragon Financial Csoport napelemes beruházása, amely keretein belül egy 28 mW-os napelempark került 100%-os megvásárlásra. További napelemparkos beruházás volt még a svájci székhelyű MET Group 100%-os részesedés szerzése a spanyol 50 MWp teljesítményű fotovoltaikus projektben. A legkiemelkedőbb tranzakció, hogy az MVM megvásárolta az E.ON Áramszolgáltató üzletrészeit 100 százalékát.

Gyártó szektor

Az összesen 10 gyártó szektorban közzétett tranzakcióból egynek se hozták nyilvánosságra az értékét 2022-ben. A tranzakciók között szerepel a TUBEX Holding GmbH felvásárlása a Matrametal Kft. által, vagy az ID-Investments és Intergraf-Digiflex akvizíció, amelyben az ID-Investments 100%-os részesedést szerzett, valamint a tranzakciók között szerepelt továbbá a Frontal Holding Zrt. akvizíciója, amelyben a KÉSZ Csoport mint befektető vett részt.

Szolgáltatás szektor

A szolgáltatás szektorban 9 közzétett tranzakciót jegyeztek 2022-ben. Ezek közül kettő volt, amelyben pénzügyi befektető vett részt, az Arx Equity Partners magántőke-befektetési társaság többségi részesedést szerzett a magyarországi székhelyű Klient Holding Kft.-ben, a Testőr Kft. pedig a Talentis Group-tól kapott befektetést. A stratégiai befektetők között szerepelt a MOL, amely a ReMat Zrt-t vásárolta fel, valamint a WCH Kft., amely közel másfél éves előkészítést követően többségi tulajdonrészletet szerzett a Heads Adriatic cégcsoportban.

2022-ben a Zenitech felvásárolta az Autsoft Zrt-t, a magyar technológiai piac meghatározó szoftverfejlesztő vállalatát. Az üzlet kapcsán *Charaf Hassan*, az *AutSoft* egyik alapítója így nyilatkozott:

”A Zenitech-vel kötött megállapodás kiváló lehetőség az AutSoft számára. Biztosítja a vállalat sikeres jövőjét és erősíti vezető szerepét a fejlesztés és az innováció területén egyaránt. Ugyanakkor új lehetőséget nyit a vállalat tudásának kamatoztatására a globális piacon is. Az AutSoft csapata a jövőben még több nemzetközi ügyféllel dolgozhat együtt, egy növekvő és fejlődő szervezet égisze alatt.

Ez a tranzakció egy jó példa, hogyan léphet szintet egy magyar tulajdonú technológiai vállalat. A tranzakció eladó oldalán kizárólagos tanácsadója az EY volt.

CEE régiós trendek

Kilátások a jelen gazdasági helyzetben - állandósult volatilitás

Az elmúlt időszakot gazdasági megtorpanás jellemezte: pandémia, ellátási lánc fennakadások, orosz-ukrán háború, emelkedő kamatkörnyezet, kétszámjegyű infláció és energiaválság lassította a növekedést. Ezek hatásai késleltetve jelentek meg a piacon, mely a befektetőknek időt adott a felkészülésre.

Az eddig nem látott események sorozata egyúttal hozzászoktatta a befektetőket az ezek által állandósult volatilitáshoz, akik mostanra már agilisan és kellően prudensen állnak az új kockázatok kezeléséhez. A korábban látott hasonló recesszív időszakok már megmutatták a befektetőknek, hogy egy nagyobb sokkhatás után 2-3 év elteltével rendszerint visszaáll a korábbi intenzitási szintre az M&A piac, mely a befektetői optimizmus egyik alapja - és ez a visszarendeződés már részben látszik.

A tanult válságkezelési készségek, a korábbi tapasztalatok, az elmúlt időszakot jellemző, átmenetileg gyengült euró együttesen motiválja a tulajdonosokat továbbra is. A visszaesést a piacon a nagyobb méretű tranzakciók esetében lehet megfigyelni, melyek finanszírozásához a mostani kamatkörnyezetben már nehezebb jó áron hitelt kapni.

A régiós M&A dealek hajtóereje: a megnövekedett vételi szándék

A régióban található vállalatokat jelenleg a változásmenedzsment és a növekedés motiválja új üzlet rész vásárlására. Ebből következnek a portfólió optimalizáció által motivált felvásárlások vevő és eladó oldalon egyaránt. A döntéshozók a meglévő portfóliójukban a magasabb hozamú elemeket helyezik előtérbe, akvizíció során pedig a működési hatékonyság együttes növelésére törekednek. Együttesen az üzlet rész eladások által felszabaduló pénzállomány segítheti a fő tevékenységre történő koncentrációt és azok fejlesztését.

A fenti célokot korai fázisú, hasonló szektorban működő, diszruptív technológiával rendelkező vagy geopolitikai céloknak megfelelően új földrajzi piacon elhelyezkedő cégek megvásárlása segítheti elő. A mostani gazdasági környezet és jelenlegi tranzakciós célok a kis- és középvállalatok akvizícióját élelénkítik. Nagyvállalati oldalon sokan próbálják kihasználni a nehéz helyzetben lévő cégek diszkontáron történő megvásárlásának lehetőségét, ugyanis a mostani tranzakciókkal rekord hozamok érhetőek el.

Ezen cégek niche profiljuk vagy nyomott áruk miatt kellően likvidek a piacon, ami folyamatos szűk kínálatot eredményez állandósult vételi szándék mellett. Ez a különbség fogja elhozni a vevőoldali M&A megbízások relatív növekedését.

Vállalatok értékelési szintje

2021-ben a nyilvános és tranzakciós piacokat erős optimizmus uralta, amely hatással volt a vállalatok értékére és tranzakciók végrehajtására. A nyilvános tőkepiaci szárnyalás és forrásbőség új csúcokra emelte a listázott cégek értékét, amely tovább gyűrűzött a zártkörű tranzakciók értékeltségére is. Az olcsó pénz és technológia hajtotta a növekedést. Ugyanakkor már ekkor is megjelentek a konzervatívabb várakozások az üzleti tervek szintjén az infláció és alapanyag ár változás miatt, de még visszafogott mértékben.

2022-ben a világ alapvetően megváltozott. A nyilvános tőkepiacokon komoly volatilitás mellett erős visszaesést láthattunk a vállalatok értékében, az alacsony kamatok időszaka véget ért, az infláció rég nem látott szintekre emelkedett. Általában egy hasonló makropiaci helyzet azon vevőknek kedvez, akik rendelkeznek felhalmozott tartalékkal/forrásokkal a korábbi évekről.

Ugyanakkor ezeknek a változásoknak a hatása csak idővel eltolva jelenik meg a tranzakciós piacon. Ez látszik a hazai és a Közép-Kelet Európai térképen is: a 2022-es adatok alapján a tranzakciós piac alapvetően jól tartotta magát - azaz nem kerültek túl távol az eladói és vevői értékítéletek.

A nyilvánosságra hozott tranzakciók értéke alapján CEE szinten látható a visszaesés, hiszen 2021-ben a medián EBITDA szorzó még 9.6 körül alakult, ami jelentősen csökkent 2022-re, amikor a medián EBITDA szorzó 6.5 volt. Az utóbbi évek alapján a CEE medián EBITDA értékhez képest további diszkontot kell alkalmazni a magyar medián tranzakciós szorzókra. Érdekeség, hogy Nyugat-Európában a medián EBITDA értéke nem csökkent alapvetően 2021 és 2022 között.

Tapasztalataink szerint 2022 harmadik negyedétől kezdődött el az a folyamat, hogy a vevők érdemben elkezdték csökkenteni milyen vállalat értéket hajlandóak ajánlani egy társaságért. A hazai tranzakciók tekintetében ez akár 2-4 körüli EBITDA szorzót is jelenthetett bizonyos esetekben.

Tehát a vevői oldal a növekvő kockázatokat és bizonytalanságot viszonylag hamar beépítette az árazásba, a kérdés hogy ehhez az új szituációhoz mikor alkalmazkodik érdemben az eladói oldal. Minél lassabban történik ez meg, annál nagyobb az esélye a tranzakciós piac lassulásának 2023-2024 során.

Globális kitekintés

Pozitív vezetői várakozások M&A téren - EY Global CEO felmérés

Az EY minden negyedévben elkészíti a Globális CEO felmérését, melyben összegzésre kerülnek a cégvezetői várakozások makrogazdasági, M&A, stratégiai és fogyasztói kérdések terén.¹

Az 5 legfontosabb tényező CEO-k számára 2023-ban

A kérdőív alapján a felsővezetők 2023-ban a következő stratégiai irányokat helyezik szem elé, ezáltal belülről ösztönözve a stratégiájukat M&A irányába:

1	2	3	4	5
A lehetséges fejlesztések élén kell járni	Folyamatos felülvizsgálat minden területen	A lehetséges fejlesztések élén kell járni	Közel maradni a fogyasztóhoz	Merészebben tervezni a közeljövőre
Szenario-elemzésekkel növelni a hatékonyságot	Portfólió optimalizációja	Azonnali válasz a komplex kihívásokra	Új technológiába történő befektetések	Fontosabb döntések gyorsabb meghozatala

M&A - reális válasz a makrogazdaság kihívásaira

Jó jel, hogy a régió CEO-i pozitívan és felelősségteljesen állnak ahhoz, hogy bátran finomítsák a működési modellt szem előtt tartva a hosszú távú növekedést.

A felmérés szerint a CEO-k 46%-a tervez vásárolni valamilyen eszközt, míg 34% inkább az értékesítést helyezi elsődleges fókuszba. Ez a statisztika is reflektál a CEO-k válság alatt kialakult proaktív hozzáállására.

89%

tervez a megkérdezett CEO-k közül valamilyen tranzakciót az elkövetkezendő 12 hónapban

¹ Forrás: *The CEO Imperative: How will CEOs respond to a new recession reality?* | EY - Global

Geostratégiai kihívások, ESG célok, ellátási lánc optimalizáció - Az energia és tech szektorbeli befektetések fénykora

A jelenlegi szankciós és szigorodó szabályozói környezetben a befektetőknek szűkösebb lehetőségei vannak új piacra lépés esetén. Részben emiatt, részben a volatilitásból eredő prudens magatartás miatt a geopolitikai háttére egy adott befektetésnek sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint az előző évtizedben.

A geopolitikai feltételek szűkítik a kínálatot, azonban az ellátási láncok felülvizsgálata párhuzamosan növeli a vevők cégvásárlási motivációját.²

Tech

Az EY Digital Investment elemzése szerint egy vállalat technológiai és digitális fejlesztésekre a bevételei egyre nagyobb részét fordítja, és ahol nem méretgazdaságos a belső fejlesztés, ott gyakran fordul felvásárlások irányába.

A hatékonyságnövelésből következő portfólió-optimalizáció és az adatok védelmével kapcsolatos megfelelőségi elvárások szabályozói oldalról szintén a tech szektorbeli cégek akvizícióját sürgetik.³

Energetika

Az energetikai hatékonyság irányú akvizíciós kedv nagy mértékű növekedése mögött egyaránt állnak az energiaárak és a vállalatok ESG céljai.

A megkérdezett CEO-k

78%-a

szerint az elmúlt 2 évben digitális kezdeményezései hozzásegítették a vállalatukat a jelenlegi sikerükhöz

Konklúzió

A befektetők 2022-ben is megmutatták: továbbra is képesek alkalmazkodni a változó piaci körülményekhez, a vállalatok vezetői pedig optimistán tekintenek az elkövetkezendő időszakra.

További bizakodásra ad azonban okot, hogy a CEE régiós M&A piac 2022-ben is meghaladta az elemzői várakozásokat.

Bizonyosan várható visszaesés az M&A piacon a jelen makrogazdasági állapotban, mely leginkább a nagy üzletek elmaradása kapcsán jelentkező összetételhatás miatt lesz, a kisebb ügyletek a vevői érdeklődés növekedése miatt várhatóan változatlan intenzitással fognak történni visszarendeződve a recesszív időszak előtti állapot felé. A piacon az energetikai és tech szektor további térnyerése várható.

² Forrás: *How to shift strategy for a new geostrategic era in 2023* | EY - Global

³ Forrás: *Improve returns with your digital investment strategy* | EY - Global

Az EY-ről

Az EY egy jobban működő világ felépítésén dolgozik hosszú távú érték teremtésével ügyfeleink, munkatársaink és a társadalom számára, valamint a bizalom erősítésével a tőkepiacokon.

Az adatok és technológiai ismeretek birtokában az EY sokrétű csapatai több mint 150 országban garantálják a megbízhatóságot, és támogatják ügyfeleink növekedését, átalakulását és működését.

Az EY csapatai a könyvvizsgálat, a tanácsadás, a jog, a stratégia, az adó és a tranzakciók területén a legjobb kérdésekkel közelítik meg napjaink összetett problémáit, hogy megtalálják az új megoldásokat.

Az EY név a globális szervezetre, illetve az Ernst & Young Global Limited egy vagy több tagjára utal, amelynek mindegyike önálló jogi személy. Az angliai székhelyű Ernst & Young Global Limited (company limited by guarantee) nem foglalkozik ügyfelek részére történő szolgáltatásnyújtással. A személyes adatok EY általi gyűjtésére és felhasználására vonatkozó információk, valamint az érintettek adatvédelmi jogszabályok szerinti jogainak leírása az [ey.com/privacy](https://www.ey.com/privacy) címen érhető el. További információkért szervezetünkről kérjük, látogasson el honlapunkra a www.ey.com/hu_hu címen.

© 2023 Ernst & Young Tanácsadó Kft.
Minden jog fenntartva.

A jelen anyag célja csak általános tájékoztatás, és nem minősül hivatalos könyvvizsgálói, adó-, jogi vagy üzleti tanácsadásnak, így Ön vagy más személy arra semmilyen adó-, jogi vagy üzleti döntése kapcsán nem támaszkodhat. Kérjük, keresse fel tanácsadóját, ha specifikus információra van szüksége.

Kapcsolat

Vaszari Péter
Partner
peter.vaszari@hu.ey.com

Sefer Iván
Partner
ivan.sefer@hu.ey.com

Paulovits Márton
M&A Igazgató
marton.paulovits@hu.ey.com